

SOFI KINSELA

Devojka iz dvadesetih

Prevela
Aleksandra Čabraja

■ Laguna ■

ZAHVALNICE

Želela bih da zahvalim svima koji su bili tako ljubazni da mi pomognu u istraživanjima vezanim za ovu knjigu: Oliviji i Džulijenu Pinkniju, Robertu Beku i Timu Moretonu.

Kao i uvek, veliku zahvalnost dugujem Lindi Evans, Lori Šerlok i sjajnom timu *Transworlda*. I naravno Aramanti Vitli, Hariju Menu, Niki Kenedi, Semu Idenborou, Valeri Hoskins, Rebeki Votson, mojim dečacima i članovima Odbora.

PRVO POGLAVLJE

U laganju roditelja suština je što to morate raditi da biste ih *zaštitili*. To je za njihovo dobro. Mislim, uzmite na primer moje roditelje. Kad bi znali surovu istinu o mojim finansijama/ljubavnom životu/vodovodnim instalacijama/porezu, odmah bi doživeli srčani udar, a doktor bi pitao: „Da li ih je neko strašno iznervirao?“, i za sve bih ja bila kriva. Zato sam im, mada su u mom stanu tek deset minuta, već ispričala sledeće laži:

1. Firma *LN* – *zapošljavanje stručnih kadrova* će uskoro stati na noge, sigurna sam.
2. Natali je fantastičan poslovni partner i zbilja je bilo pamešno što sam ostavila svoj posao da bih s njom radila kao agent za pronalaženje osoblja.
3. Naravno da ne živim samo na picama, jogurtu od višanja i votki.
4. Da, znam da se na kazne za parkiranje plaća kamata.
5. Da, gledala sam de-ve-de s filmom po romanu Čarlsa Dikensa koji su mi poklonili za Božić, sjajan je, naročito mi se svidela ona žena sa šeširom. Da, Pegoti. Na nju sam mislila.
6. Upravo sam *nameravala* da kupim protivpožarni alarm ovog vikenda, kakva slučajnost što su to pomenuli.
7. Da, biće lepo opet videti celu porodicu na okupu.

Sedam laži. Ne računajući sve one o maminoj odeći. A još nismo ni načeli Bolnu Temu.

Izlazeći iz spavaće sobe u crnoj haljini i s trepavicama na brzinu namazanim maskarom, vidim kako mama gleda u moj odavno dospeli račun za telefon na kaminu.

„Ne brini“, kažem brzo. „Srediću to.“

„Samo, ako ga ne platiš“, kaže mama, „isključiće ti telefon i onda će im trebati sto godina da ti ga opet priključe, a signal za mobilni je ovde tako loš. Šta ako iskrсне neki hitan slučaj? Šta ćeš tad?“ Čelo joj je nabrano od brige. Izgleda kao da se sve to može desiti svakog časa; kao da u susednoj sobi žena vrišti u porođajnim bolovima, a na prozore nadire poplava, i kako sad da pozovemo helikopter? *Kako?*

„Hm... Nisam razmišljala o tome, mama. Platiću račun. Stvarno.“

Mama uvek previše brine. Napeto se smeška i uplašeno gleda u daljinu i po tome znate da u glavi vrti neki apokaliptični scenario. Tako je izgledala za vreme priredbe poslednjeg dana mog školovanja, a kasnije mi je priznala da je odjednom primetila kako iznad nas visi luster na trošnom lancu i postala opsednuta razmišljanjem o tome šta će se dogoditi ako luster padne devojčicama na glavu i razbije se u hiljadu komadića.

Sad namešta svoj crni kostim s naramenicama i nekom čudnom metalnom dugmadi, koji ju je prosto progutao. Maglovito ga se sećam od pre desetak godina kad je bila u fazi traženja posla i kad sam morala da je naučim najosnovnije u vezi s kompjuterima, kao što je upotreba miša. Na kraju je počela da radi za jednu dečju dobrotvornu ustanovu u kojoj, hvala bogu, ne zahtevaju formalno oblačenje.

Crnina ne pristaje nikome od nas. Tata nosi crno odelo u kojem deluje bezlično. Zapravo, moj tata je vrlo zgodan na neki prefinjen, neupadljiv način. Kosa mu je smeđa i tanka dok je mamina svetla i tanka, kao moja. Oboje stvarno fino izgledaju kad su opušteni i na sopstvenoj teritoriji – na primer, kada na starom razdrndanom tatinom brodiću u Korvolu, u džemperima, jedemo pite. Ili kad mama i tata sviraju u svom mesnom

amaterskom orkestru, gde su se i upoznali. Međutim, danas niko nije opušten.

„Pa, jesi li spremna?“, pita mama gledajući u moja stopala u čarapama. „Gde su ti cipele, dušo?“

Skljokam se na dvosed. „Moram li da idem?“

„Laro!“, kaže mama prekorno. „To ti je baba-tetka. Imala je sto pet godina, znaš.“

Mama mi je oko sto pet puta rekla da mi je baba-tetka imala sto pet godina. Prilično sam sigurna da je to sve što zna o njoj.

„Pa šta? Nisam je poznavala. Niko od nas je nije poznao. To je baš glupo. Zašto svi moramo da se cimamo do Poters Bara zbog neke starice koju nikad nismo ni upoznali?“ Sležem ramenima, osećajući se pre kao nadurena trogodišnjakinja nego kao zrela dvadesetsedmogodišnjakinja koja ima sopstvenu firmu.

„Stric Bil i svi ostali idu“, kaže tata. „A ako mogu oni da se potrude...“

„To je porodični skup!“, dodaje mama vedro.

Još više se skvrčim. Alergična sam na porodične skupove. Ponekad mislim da bi bilo bolje da smo kao semenke maslačka – bez porodice, bez prošlosti, i da tako plutamo po svetu, svako za sebe.

„Neće dugo trajati“, kaže mama, ubeđujući me.

„Hoće.“ Zurim u tepih. „I svi će me zapitkivati o... koječemu.“

„Neće!“, odgovara mama brzo pogledom tražeći podršku od tate. „Niko neće ni pominjati... koješta.“

Nastaje tišina. Bolna Tema visi u vazduhu. Kao da svi izbegavamo da je pogledamo. Konačno tata prvi progovara.

„Pa! Kad smo kod... koječega.“ On okleva. „Jesi li, sve u svemu... dobro?“

Vidim kako je mama načuljila uši iako se pretvara da četka kosu.

„Ah, ma znaš“, kažem posle kraćeg ćutanja. „Dobro sam. Hoću da kažem, ne možeš očekivati da se tek tako vratim u...“

„Ne, naravno da ne!“ Tata se odmah povlači. Zatim pokušava ponovo. „Ali si... dobro raspoložena?“

Potvrдно klimam glavom.

„Dobro!“, kaže mama s olakšanjem. „Znala sam da ćeš preći preko... koječega.“

Moji roditelji više ne izgovaraju ime Džoš, jer sam na svaki pomen njegovog imena počinjala da ridam. Neko vreme mama ga je zvala „Onaj čije se ime ne sme izgovoriti“. Sad je samo „koješta“.

„A nisi se... čula s njim?“ Tata gleda svuda sem u mene, a mama se pravi da pretura po tašni.

Još jedan eufemizam. Zapravo hoće da pita: „Jesi li ga još proganjala porukama?“

„Ne“, kažem crveneći. „Nisam, u redu?“

Tako je nepošteno od njega što to pominje. Zapravo, sve je to strašno naduvano. Džošu sam poslala samo nekoliko poruka. Najviše tri dnevno. Tek pokoju. A nisam ga proganjala. Samo sam bila otvorena i iskrena, kakav inače i *treba* biti u ljubavi.

Mislim, ne možete tek tako isključiti svoja osećanja samo zato što je to druga osoba učinila, zar ne? Ne možete tek tako reći: „Ma da! Dakle, misliš da ne treba nikad više da se vidimo, da nikad više ne vodimo ljubav i da nikad više ne razgovaramo i ne komuniciramo na bilo koji način. Sjajna ideja, Džoše, kako se ja toga nisam setila?“

I zato jednostavno izrazite svoja osećanja u poruci – zato što želite da mu ih saopštite, na šta vaš bivši promeni broj telefona i nazove vaše roditelje. Kakav pokvarenjak.

„Laro, znam da si bila povređena i da je ovo za tebe teško vreme.“ Tata se nakašlja. „Ali prošlo je već skoro dva meseca. Moraš da nastaviš da živiš, dušo. Da se vidiš s drugim momcima... Da izlaziš i da uživaš.“

O, bože, ne mogu da podnesem još jedno tatino predavanje o tome kako će mnogi muškarci pasti pred noge lepotici poput mene. Hoću da kažem, za početak, svi znaju da na svetu i nema

mnogo muškaraca. A bledunjava devojka od metar i šezdeset s prćastim nosom nije neka lepotica.

Dobro, znam da nekad izgledam lepo. Imam srcoliko lice, široko razmaknute zelene oči i pokoju pegicu na nosu. A uz to imam i mala napućena usta, kakva niko u mojoj porodici nema. Ali verujte mi, nisam manekenka.

„Pa jesi li to ti radio kad ste ti i mama raskinuli onomad u Polsetu?* Izlazio s drugima?“; ne mogu da odolim da ne upitam, mada time samo vrtim staru priču. Tata uzdahne i zглеda se s mamom.

„Nije trebalo da joj pričamo o tome“, mrmlja ona trljajući čelo. „Nije trebalo *uopšte* da pominjemo...“

„Jer da si to radio“, neumoljivo nastavljam, „nikad se ne biste pomirili, zar ne? Tata nikad ne bi rekao da je on gudalo tvoje violine i nikad se ne biste venčali.“

Priča o gudalu i violini postala je porodična legenda. Tu priču sam čula milijardu puta. Tata je došao kod mame kući, sav oznojen jer je vozio bicikl, a ona je plakala ali se pravila da ima kijavicu, te su se pomirili a baba ih je poslužila čajem i vanilicama. (Ne znam zašto su vanilice bitne, ali uvek se pominju.)

„Laro, dušo“, uzdiše mama. „To je bilo sasvim drugačije, bili smo zajedno tri godine, bili smo vereni...“

„Znam!“, branim se. „Znam da je bilo sasvim drugačije. Samo hoću da kažem da se ljudi ponekad mire. *Dešava se.*“

Nastaje tišina.

„Laro, oduvek si bila romantična...“, počinje tata.

„Nisam romantična!“, uzvikujem, kao da me tata vređa. Zurim u tepih trljajući ga nožnim palcem, ali krajičkom oka vidim kako mama i tata jedno drugom mahnito daju znak da nešto kažu. Mama odmahuje glavom i pokazuje na tatu, kao da mu govori: „Ti ćeš!“

* *Polzeath* – seoce na severnoj obali Kornvola, u Engleskoj. (Prim. prev.)

„Kad raskineš s nekim“, progovara tata odjednom, „lako je maštati i razmišljati kako bi život bio savršen kad biste se pomirili. Ali...“

Sad će mi reći kako je život pokretno stepenište. Moram brzo da ga prekinem.

„Tata, molim te slušaj.“ Nekako uspevam da se priblerem. „Sve si pogrešno shvatio. Ne želim da se pomirim s Džošom.“ Trudim se da zvučim kao da je to glupa ideja. „Nisam mu zato slala poruke. Samo sam želela nekakav *zaključak*. Hoću da kažem, raskinuo je sa mnom bez upozorenja, bez razgovora, bez rasprave. Nisam dobila nikakav odgovor. To mi deluje kao... nedovršen posao. Kao da čitaš roman Agate Kristi i nikad ne saznaš ko je ubica!“

Eto. *Sad* će me razumeti.

„Pa“, kaže tata napokon, „razumem tvoju nervozu...“

„Samo sam to htela“, kažem što uverljivije mogu. „Da shvatim šta Džoš misli. Da popričamo. Da komuniciramo kao civilizovana ljudska bića.“

I da se pomirim s njim, dodaje moj mozak odapinjući nemu, istinitu strelicu. *Jer znam da me Džoš još voli, čak i ako to niko drugi ne zna.*

Ali nema svrhe da to objašnjavam svojim roditeljima. Oni to nikad ne bi shvatili. A kako bi i mogli? Nemaju pojma koliko smo Džoš i ja bili savršen par; kako smo se savršeno uklapali. Ne razumeju da je on samo doneo ishitrenu, paničnu, nezrelu odluku, verovatno zasnovanu na nekom nepostojećem razlogu, i kako sam sigurna da bih mogla sve da izgledim i da bismo opet bili zajedno kad bih samo mogla da *razgovaram* s njim.

Ponekad osećam da sam daleko ispred svojih roditelja, kao što se sigurno osećao Ajnštajn dok su mu prijatelji govorili: „Svemir je ravan, Alberte, veruj nam na reč“, dok je on u sebi potajno mislio: „Znam da je zakrivljen. Pokazaću vam jednog dana.“

Mama i tata opet nemo daju znake jedno drugom. Moram da ih spasem bede.

„U svakom slučaju, ne treba da brinete zbog mene“, dodajem žurno. „Jer ja sam to već prevazišla. Dobro, možda nisam baš *potpuno*“, ispravljam se, gledajući njihova sumnjičava lica, „ali sam prihvatila da Džoš ne želi da razgovara sa mnom. Shvatila sam da nam jednostavno nije bilo suđeno. Naučila sam dosta o sebi i... dobro sam. Stvarno.“

Osmeh mi je nalepljen na lice. Kao da pevušim mantru neke uvrnute sekte. Trebalo bi da nosim halju i udaram u def.

Hare hare... Prevazišla sam to... Dobro sam...

Tata i mama se *z*gledaju. Nemam pojma da li mi veruju, ali sam nas bar sve izvukla iz tog neprijatnog razgovora.

„Tako i treba“, kaže tata s olakšanjem. „Fino, Laro. Znao sam da će tako biti. A imaš i posao s Natali na koji treba da se usredsrediš i koji ti očigledno vrlo dobro ide...“

Osmeh mi postaje još sektaškiji.

„Svakako!“

Hare hare... Posao mi dobro ide... hare hare... uopšte nije u raspadu...

„Baš mi je drago što si to prevazišla.“ Mama mi prilazi i ljubi me u glavu. „A sad treba da krenemo. Nađi neke crne cipele, brzo, brzo!“

S uzdahom negodovanja ustajem i vučem se u spavaću sobu. Danas je divna sunčana subota. A ja treba da je provedem na groznom porodičnom skupu zbog jedne mrtve stopetogodišnjakinje. Ponekad je život stvarno buđav.

Dok se zaustavljamo na malom parkingu ispred Pogrebnog centra u Poters Baru, primećujem malu grupu ljudi ispred jednog bočnog ulaza. Zatim vidim blesak televizijske kamere i čupavi mikrofon kako skakuće iznad glava.

„Šta se dešava?“ Virim kroz prozor auta. „Je li to radi strica Bila?“

„Verovatno.“ Tata klima glavom.

„Mislim da snimaju nekakav dokumentarac o njemu“, dodaje mama. „Trudi je to pomenula. Zbog njegove knjige.“

Eto šta se dešava kad imate slavnog rođaka. Naviknete se na televizijske kamere. I da vam ljudi, kad se predstavite, kažu: „Lington? Da nemate neke veze s *Lington kafom*, ha-ha?“; i da se zapanje kad im odgovorite: „Da.“

Moj stric Bil je *onaj* Bil Lington koji je osnovao *Lington kafu* ni iz čega kad mu je bilo dvadeset šest i stvorio svetsko carstvo kafića. Njegov lik odštampan je na svakoj šolji kafe, zbog čega je poznatiji od *Bitlsa* i njima sličnih. Da ga vidite, odmah biste ga prepoznali. A sad je u centru pažnje više nego ikad, jer je njegova autobiografija *Dva novčića*, objavljena pre mesec dana, odmah postala bestseller. U filmu će ga verovatno glumiti Pirs Brosnan.

Naravno, pročitala sam je od korica do korica. Govori o tome kako je za poslednjih dvadeset penija kupio kafu koja je imala tako grozan ukus da je došao na ideju da otvori prodavnicu kafe. Tako je najpre otvorio jednu prodavnicu pa zatim čitav lanac, a sada ih ima po celom svetu. Zovu ga „Alhemičar“, i prema jednom prošlogodišnjem članku čitav poslovni svet želi da zna tajnu njegovog uspeha.

Zato je započeo seminare „Dva novčića“. Tajno sam otišla na jedan pre nekoliko meseci. Tek u slučaju da bih tu mogla da čujem koji savet o započinjanju novog posla. Zatekla sam dve stotine ljudi koji su gladno upijali svaku reč, a na kraju smo svi morali da dignemo dva novčića u vazduh i kažemo: „Ovo je moj početak.“ Bilo je to skroz tupavo i izveštačeno, ali činilo mi se da su svi oko mene zbilja nadahnuti. Lično, sve sam pažljivo saslušala i *još uvek* ne znam kako mu je to pošlo za rukom.

Hoću da kažem, bilo mu je tek dvadeset šest godina kad je zaradio svoj prvi milion. Dvadeset šest! Tek je započeo posao

i odmah je uspeo. A ja sam započela posao pre šest meseci i odmah požizela.

„Možda ćete ti i Natali jednog dana napisati knjigu o svom uspehu!“, kaže mama, kao da mi čita misli.

„Globalna dominacija je nadohvat ruke“, dobacuje tata usrdno.

„Gledajte, veverica!“ Naglo upirem prstom ka prozoru. Roditelji me toliko podržavaju u poslu da jednostavno *ne mogu* da im kažem istinu. Zato uvek menjam temu kad to pomenu.

Da budem sasvim precizna, mama me nije podržavala baš *od početka*. Zapravo, kad sam objavila da napuštam svoj posao u marketingu i ulažem svu svoju ušteđevinu u firmu za zapošljavanje kadrova, moglo bi se reći da se – budući da se nikad u životu nisam time bavila niti išta o tome znala – potpuno raspametila.

Međutim, smirila se kad sam joj objasnila da ću se udružiti sa svojom najboljom prijateljicom Natali. I da je Natali bila vrhunski stručnjak za pronalaženje kadrova u jednoj firmi i da će u početku voditi posao dok se ja budem bavila administracijom i marketingom i sama se obučavala. I da imamo već nekoliko pripremljenih ugovora, te da ćemo vrlo brzo otplatiti zajam.

Zvučalo je kao sjajan plan. I *bio* je sjajan plan. Do pre mesec dana, kad je Natali otišla na godišnji odmor, zaljubila se u jednog skitnicu na plaži u Goi i poslala mi poruku da ne zna tačno kada će se vratiti, ali su svi podaci u kompjuteru, biće sve u redu i tamo se sjajno surfuje, treba to da vidiš, ljubi te Natali xxxxx.

Nikad više neću započinjati posao s Natali. Nikad.

„Je li ovo sad isključeno?“ Mama nesigurno gleda u svoj mobilni telefon. „Ne smem dozvoliti da mi zazvoni za vreme sahrane.“

„Da vidim.“ Tata parkira auto, gasi motor i uzima telefon. „Treba da mu isključiš ton.“

„Nel“, kaže mama uzbuđeno. „Trebalo sasvim da ga isključim! Isključivanje tona bi moglo da zakaže!“

„Dobro onda.“ Tata pritiska dugme. „Skroz isključeno.“ Dodaje telefon mami, koja ga podozrivo gleda.

„Ali šta ako se nekako sam od sebe uključi u mojoj tašni?“ Oboje nas molećivo gleda. „To se desilo Meri na trci čamaca u klubu, znate. Telefon joj se jednostavno *probudio* u tašni i zazvonio, i to dok je bila u žiriju. Rekli su joj da ga je sigurno gurnula, ili nekako pritisnula...“

Glas joj je visok i zvuči zadihano. Sad bi moja sestra Tonja izgubila strpljenje i brećnula se: „Ne budi glupa, mama, naravno da se telefon neće sam od sebe uključiti!“

„Mama.“ Nežno ga uzimam od nje. „Kako bi bilo da ga ostavimo u autu?“

„Da.“ Malčice se opušta. „Da, to je dobra ideja. Stavicu ga u pretinac za rukavice.“

Gledam u tatu, koji mi se blago smeši. Jadna mama. Šta joj se sve mota po glavi. Stvarno treba da se sredi.

Dok prilazimo pogrebnom centru, čujem zvonki glas strica Bila i naravno, dok se probijamo kroz malu gomilu vidimo da je tu, u kožnoj jakni, preplanuo i s kovrčavom kosom. Svi znaju da je čika-Bil opsednut svojom kosom. Gusta je i kuštrava i crna kao gar, i čim neke novine nagoveste da je možda farba, preti da će ih tužiti.

„Porodica je najvažnija“, govori on reporteru u farmerkama. „Porodica je stena na kojoj svi stojimo. Ako treba da otkažem sve poslove zbog sahrane, onda tako mora da bude.“ Primećujem opšte divljenje. Jedna devojka s Lingtonovom kartonskom šoljicom u ruci općinjeno šapuće prijateljici: „To je stvarno on!“

„Ako bismo mogli sad da prekinemo...“ Jedan od čika-Bilovih pomoćnika prilazi kameramanu. „Bil mora da uđe u kapelu.“

Hvala, momci. Samo nekoliko autograma...“, dodaje on, obraćajući se okupljenim ljudima.

Strpljivo čekamo sa strane dok se čika-Bil *šarpi* markerom svima potpisuje na šoljicama za kafu i programima sahrane, dok ga kamera snima. Zatim konačno odlaze i čika-Bil nam prilazi.

„Zdravo, Majkle. Drago mi je što te vidim.“ Rukuje se s tatom i odmah se okreće svom pomoćniku: „Jesi li pozvao Stiva?“

„Evo.“ Pomoćnik spremno pruža čika-Bilu telefon.

„Ćao, Bile!“ Tata je uvek savršeno pristojan prema čika-Bilu. „Dugo se nismo videli. Kako si? Čestitke za knjigu.“

„Hvala za primerak s posvetom!“, dodaje mama vedro.

Bil nam svima kratko klimne glavom, a zatim kaže u telefon: „Stive, dobio sam tvoj mejl.“ Mama i tata se zgleđaju. Ovo je očigledno kraj priče povodom značajnog porodičnog okupljanja.

„Hajde da vidimo šta ćemo dalje“, mrmlja mama tati. „Laro, ideš li?“

„Zapravo, ostaću malo ovde“, kažem brzo. „Vidimo se unutra!“

Čekam da se moji roditelji izgube, a zatim se polako približavam čika-Bilu. Odjednom sam smislila pakleni plan. Na svom seminaru čika-Bil je rekao kako je ključ uspeha svakog preduzimača u tome da ugrabi svaku priliku. Pa i ja sam preduzimač, zar ne? A ovo je prilika, je li tako?

Čekam dok mi se ne učini da je završio razgovor, a onda nesigurno kažem:

„Ćao, čika-Bile. Mogu li malo da popričam s tobom?“

„Čekaj.“ On diže ruku i prinosi blekberi uhu. „Ćao, Paolo. Šta ima?“

Skreće pogled ka meni i maše rukom, što shvatam kao znak da progovorim.

„Jesi li znao da se sada bavim kadrovskim angažovanjem?“, nervozno se smeškam. „Uortačila sam se s prijateljicom. Firma

nam se zove LN – *zapošljavanje stručnih kadrova*. Mogu li časkom da ti objasnim čime se bavimo?“

Čika-Bil se na trenutak zamišljeno mršti, a onda kaže: „Čekaj, Paolo.“

O, čoveče! Prekinuo je telefonski razgovor! Zbog mene!

„Specijalizovali smo se za pronalaženje visokokvalifikovanih, motivisanih pojedinaca za visoke rukovodeće položaje“, govorim, trudeći se da zvučim ubedljivo. „Pitam se bi li možda mogao da popričaš s nekim iz svog personalnog odeljenja, da im objasniš šta radimo, da možda pokušamo da ostvarimo nekakvu saradnju...“

„Laro.“ Čika-Bil diže ruku da me zaustavi. „Šta bi rekla da te povežem s mojom šeficom personalnog i da joj kažem: 'Ovo je moja bratanica, pružite joj priliku?'“

Osećam eksploziju oduševljenja. Želim da zapevam „hale-luja“. Moj rizik se isplatio!

„Bila bih ti strašno zahvalna, čika-Bile!“ uspevam da izgovorim, trudeći se da ostanem pribrana. „Radila bih najbolje što mogu, dvadeset i četiri sata dnevno i sedam dana nedeljno, bila bih ti tako...“

„Ne“, prekida me on. „Ne bi. Ne bi poštovala sebe.“

„M-molim?“ Zbunjeno začutim.

„Kažem: ne.“ Upućuje mi blistavobeli osmeh. „Činim ti uslugu, Laro. Ako uspeš sopstvenim snagama, osećaćeš se mnogo bolje. Osećaćeš da si to *zaslužila*.“

„Tako.“ Gutam knedlu dok mi lice gori od poniženja. „Mislim, *želim* to da zaslužim. *Želim* naporno da radim. Samo sam mislila da možda...“

„Ako sam ja mogao da uspem s dva novčića, Laro, možeš i ti.“ Gleda me pravo u oči. „Veruj u sebe. Veruj u svoj san. Evo.“

O, ne. Molim te, bože, ne. Gurnuo je ruku u džep i sad mi pruža dva novčića od po deset centi.

„Ovo su tvoja dva novčića.“ Gleda me ozbiljno i usrdno, isto kao na televizijskim reklamama. „Laro, zažmuri. Oseti to. Veruj u to. Kaži: 'Ovo je moj početak.'“

„Ovo je moj početak“, mrmljam, sva skvrčena. „Hvala.“

Čika-Bil klima glavom, a zatim se vraća telefonu. „Paulo. Izvini.“

Udaljavam se zajapurena od stida. Toliko što se tiče grabljenja prilike. Toliko što se tiče mojih veza. Želim samo da pregrmim ovu glupu sahranu i odem kući.

Obilazim zgradu i kroz staklena vrata pogrebnog centra ulazim u zagušljivo predvorje s foteljama i slikama golubica. Nema nikoga, čak ni za recepcijom.

Odjednom s druge strane vrata od svetlog drveta čujem hor kako peva. Sranje. Počelo je. Propustiću sahranu. Žurno otvaram vrata – i naravno, ugledam niz klupa punih ljudi. Gužva je tolika da se jedva guram kroz gomilu, svi se sklanjaju u stranu, a ja pronalazim sebi mesto što neupadljivije mogu.

Dok se osvrćem tražeći pogledom mamu i tatu, zaprepašćena sam što ovde vidim toliko ljudi. I cveća. Niz celu prostoriju nanizani su predivni aranžmani u svim nijansama bele i svetložute. Jedna žena stoji napred i peva *Pie Jesu*, ali ispred mene je toliko ljudi da ništa ne vidim. Pored mene neki šmrču, a jedna devojka gorko plače. Osećam blagu grižu savesti. Toliko je ljudi došlo da isprati moju baba-tetku, a ja je čak nisam ni poznavala.

Nisam čak poslala ni cveće, shvatam postideno. Je li trebalo da napišem neku karticu, ili tako nešto? Bože, nadam se da su mama i tata to sredili.

Muzika je tako divna i atmosfera tako dirljiva da odjednom osećam suze u očima. Pored mene, jedna stara dama s crnim somotskim šeširom to primećuje i saosećajno cokne jezikom.

„Imaš li maramicu, dušo?“, šapuće mi.

„Ne“, priznajem i ona odmah otvara svoju veliku, staromodnu, lakovanu tašnu. Osećam miris kamfora i unutra vidim

nekoliko pari naočara, kutiju pepermintu, paketić ukosnica, kutiju s natpisom „Končići“ i pola pakovanja integralnih biskvita.

„Treba uvek da nosiš maramicu na sahranu.“ Nudi mi paketić papirnih maramica.

„Hvala“, kažem gutajući knedlu i uzimam maramicu. „Baš ste ljubazni. Ja sam unuka-nećaka, inače.“

Ona saosećajno klima glavom. „Sigurno ti je mnogo teško. Kako porodica to podnosi?“

„Hm... pa...“ Slažem maramicu, ne znam šta da odgovorim. Ne mogu baš da kažem: „Nikog nije mnogo briga, zapravo, čika-Bil još priča mobilnim napolju.“ „Moramo uzajamno da se pomažemo“, izgovaram konačno.

„Tako je.“ Stara dama ozbiljno klima glavom kao da sam izgovorila neku duboku mudrost, a ne uobičajeni tekst s *Holmark* kartice. „Moramo uzajamno da se pomažemo.“ Tapše me po ruci. „Možemo da popričamo kad god hoćeš, dušo. Drago mi je što sam upoznala Bertovu rođaku.“

„Hvala...“, kažem ne razmišljajući, a onda naglo zastanem. Bert?

Sigurna sam da se moja baba-tetka nije zvala Bert. Zapravo, znam da nije. Zvala se Sejdi.

„Baš ličiš na njega, znaš.“ Žena mi zagleda lice.

Sranje. Na pogrešnoj sam sahrani.

„Isto čelo. A imaš i njegov nos. Jesu li ti to već rekli, dušo?“

„Hm... tu i tamo!“ kažem izbezumljeno. „Zapravo, moram da... hm... Mnogo vam hvala za maramicu...“ Žurno krećem ka vratima.

„To je Bertova unuka-nećaka.“ Čujem glas stare dame. „Baš je ojađena, sirotica.“

Jurišam na vrata od svetlog drveta i ponovo se zatičem u predvorju, umalo se stropoštavši na mamu i tatu. Stoje sa ženom guste sede kose u tamnom kostimu i sa svežnjem papira u rukama.

„Laro! Gde si bila?“ Mama zbunjeno gleda u vrata. „Šta si tamo radila?“

„Zar ste bili na sahrani gospodina Kokska?“ Sedokosa žena izgleda zbunjeno.

„Izgubila sam se!“ branim se. „Nisam znala kuda treba da idem! Trebalo bi da stavljate natpise na vrata!“

Žena nemo diže ruku i pokazuje mi iznad vrata tablu s plastičnim slovima: „Bertram Koks – 1.30 po podne.“ Prokletstvo. Zašto to nisam primetila?

„Pa, kako god bilo.“ Trudim se da povratim dostojanstvo. „Hajdemo. Treba da zauzmemo mesta.“